СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302 Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036 УНСоюз: (201) 451-2200

РІК Х... ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 4-го ЧЕРВНЯ 1986 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JUNE 4, 1986 No. 104. VOL. XCIII.

УКІ... ЛІКАРІ І ПРАВНИКИ ВИМАГАЮТЬ ДОЗВОЛУ НА ДОПОМОГУ

Філядельфія — В часі довгого кінця тижня з нагоди Дня Померлих відбулось тут у Фор Сізонс готелі збори Українського Лікарського Товариства Північної Америки і збори Українсько Американської Асоціяції Правників. Газета „Філядельфія Інквайрер" подала, що обидві організації, в часі окремих сесій в суботу 24-го травня, схвалили своє становище щодо ядерної катастрофи в Чорнобилі.

Українські лікарі вимагали повного й негайного наукового виявлення наслідків катастрофи в Чорнобилі щодо населення в Україні. Вони теж домагалися, щоб недалеко від місця катастрофи були влаштовані станиці Міжнародного Червоного Хреста, які помагали б давати поміч протягом довгого часу тим, які поміщені на списку поранених. Самі совєтські джерела говорять про сотки заражених радіяцією, а в дійсності їх можуть бути сотки тисяч. Лікарі закликали загальний лікарський світ піднести потребу порад генетичної натури для тих, що пережили катастрофу і для їх нащадків.

Правники у своєму становищі поставили вимогу, щоб СССР допустив до безпосереднього пов'язання українців в Америці із своїми рідними і приятелями в Україні. Асоціяція обстоює, що СССР має дозвіл на пересилку медицини і консервних харчів із Заходу для потребуючих в Україні і мусить знести всі теперішні тарифні обмеження, які на їх думку, унеможливлюють будь-яку посилку пакунків до СССР.

Відбудеться конференція у справі безпеки і співробітництва в Европі

Джерзі Сити, Н.Дж. — В середу, 4-го червня ц.р., відбудеться в Кін коледжі в Юніон, Н.Дж., у Давис Голл конференція, яку влаштовують члени Державного департаменту, що візьмуть участь у нарадах Европейської Ради безпеки.

На конференції в середу заповіли свою присутність голова делеґації Воррен Зіммерман та інші його співробітники.

Конференція розпічнеться інформаціями для преси о год. 6:15 вечора, а в год. 7-ій вечора буде Конференція для запрошених представників різних етнічних груп та гостей. Темою її буде безпека і співробітництво в Европі, яка відтак буде обговорена на зібранні у Відні з представниками европейських держав.

Европейська рада безпеки продовжує праці Мадридської конференції та буде мати на порядку нарад справу оборони людських прав і придержування Гельсінкських угод.

Нова директорка покликань в чині Сестер Служебниць

Слотсбурґ, Н. Й. — Сестри Служебниці провінції Непорочного Зачаття мають нову директорку, покликань Сестру Кекилію Сворин. Сестра Кекилія є з парохії св. Марії в Скрентоні, Па., і є в чині Сестер Служебниць від 1968 року. Вона була медсестрою, опікувалась немічними і хворими та вчила катехизм.

За запрошеннями, Сестра Кекилія їздить по парохіях, школах, вчить релігію.

За дальшими інформаціями слід звертатися на адресу сестри Кекилії: Sister Cecelia Sworin, SSMI Vocation, Director Provincialate, Table Bock Sloatsburg, N. Y., 10974 tel. (914) 753-2840.

Сестра Кекилія

Чи сповнилося пророцтво?

Джерзі Сити, Н.Дж. — Один із пильних постійних читачів „Свободи" переслав до редакції витинок із щоденника з 17-го липня 1968 року, де у відділі п.н. „Всячина" появилася новинка: „Ворожать загибель для 10 мільйонів українців".

У новинці сказано, що „Бриджпорт Сандей Пост" з 1-го липня 1968 р. у рубриці „Предсказання Крісвела" він заповідає, між іншим, загибель 10 мільйонів українців від природного газу в 1987 році.

Дослівно сказано у цій ворожбі так: „Я заповідаю, що трагедія знову навістить українців, яких колись систематично виморювали голодом червоні володарі Кремля. Мати — природа отруїть десять мільйонів осіб смертельним газом, що проціджеться з надрів землі в рослинність. Ціле населення вимре впродовж трьох жахливих ночей. Похоронну службу вчинить атомова бомба, щоб позбутися трупів, бо іншого способу не буде. Ця жахлива подія станеться в липні 1987 року."

У Вінніпеґу відбудеться конференція УВАН

Вінніпеґ, Канада (О. Демко). — Тут у суботу, 7-го червня ц.р., відбудеться конференція УВАН, присвячена Тисячоріччю Християнства України. В цей день одинадцять відомих вчених з Канади, З'єднаних Стейтів Америки та Польщі виступлять з доповідями про славне минуле українського народу.

В колеґії св. Андрея при Манітобському університеті доповіді англійською мовою прочитають доктори П. Біланюк, Ю. Книш, О. Баран, Л. Резновський, Ю. Гаєцький, І. Стус. Вони представлять шість тем, починаючи від теми „Скитські монахи і західний світ" до „Вплив Києво-Могилянської Академії на розвиток української культури". Початок конференції о 9-ій годині ранку.

В той же день о 7-ій годині вечора в приміщенні Інституту „Просвіти" при 777 Причард авеню виступлять українською мовою доктори В. Жила, Я. Славутич, С. Забрований, Л. Молодожанин.

Господарями конференції будуть доктори І. Тарнавецька, О. Герус, С. Ярмусь і М. Марунчак, президент УВАН.

Відзначили сестру Кекилію у Вілланова університеті

Філядельфія. — Вілланова університет, у недавній церемонії, відзначив Сестру Марію Кекилію, ЧСВВ, президента Менор Джуніор коледжу у Дженкінтавні, як визначну колишню студентку поміж 23 відзначеними ґрадуантами цього університету.

Сестра Кекилія отримала медалю визначної колишньої студентки від департаменту історії. Сестра Кекилія отримала академічний ступінь маґістра з історії у Вілланова університеті у 1968 році. Сестра має ступінь бакалавра із Іммакулята коледжу і ґрадувала зі ступнем „ассошієйт" з Менор Джуніор коледжу.

У квітні цього року Сестра Кекилія була офіційно введена на пост президента Менор Джуніор коледжу. Перед обняттям посади президента коледжу вона була деканом для студентів.

Громада Чикаґо склала 100,000 долярів на ФУСІЮ

Чикаґо, Ілл. (Р.К.). — Зливний дощ, що спричинив кількагодинне закриття деяких вулиць та автострад чикаґської метрополії, не перешкодив першій громадській імпрезі Фундації Українських Студій при Іллінойському університеті (ФУСІЮ), що відбулась у суботу, ввечорі, 17-го травня. Навпаки, він наче „освятив" цей почин і в Українському Музеї Модерного Мистецтва зібралось на „бенефісі-коктейлі" Фундації біля 150 запрошених осіб, здебільшого професіоналістів різних ділянок. Присутніх привітав д-р Павло Надзікевич, голова Фундації. Він представив завдання ФУСІЮ й наголосив зокрема причини що стимулювали його та інших членів Фундації взяти на свої плечі цей нелегкий, але вельми важливий обов'язок з вірою, що свідомі члени української спільноти допоможуть їм цей обов'язок виконати.

Проф. Дмитро Штогрин, голова науково-дослідної програми в Іллінойському університеті (УНДП), представив присутнім гостей з того ж університету: заступника канцлера Керол Г. Коген і проф. Майкела Моравцевіча, директора розбудови кемпусу, які, передавши привітання від президента університету д-ра Стенлі О. Айкенберрі, поділились інформаціями про сприятливі умовини розвитку українських студій (для яких існують маґістерська й докторська програми), наукових дослідів й дослідних конференцій з української проблематики в цій визначній високій школі. Проф. Штогрин промовляв про весь комплекс оперативної й наукової діяльности центру — УНДП, що виростає з допомогою української громади на твердиню української вільної науки, маючи за собою поважні здобутки.

Потім розвинулась безпосередня дружня гутірка-дискусія в малих групах на тему власне спільної розбудови цієї наукової твердині в середніх стейтах Америки на фонд якої, за словами д-ра Надзікевича, Фундація плянує зібрати два мільйони долярів. На початок реалізації цього пляну присутні склали біля 50,000 дол. і

(Закінчення зі стор. 4)

Єлена Боннер повернулася до Москви

Москва. — Жінка академіка Андрея Сахарова повернулася в Москву після шестимісячного перебування на Заході, де вона лікувалася . Єлена Боннер прилетіла в Москву з Міляна. Її супроводжували два члени Палати Репрезентантів ЗСА — демократ Барні Френк і республіканець Ден Ландгрен, а також американські друзі Ричард Соболь і Роберт Арсенолт.

З московських знайомих лише дві особи приїхали на летовище зустрічати Боннер.

Перед відлетом з Міляна Боннер заявила, що вертається додому лише із-за мужа. „Ні одна розумна людина не міняє свободу на тюремну камеру", — сказала вона.

Боннер звернулася до громадян західних країн з закликом не вірити фальсифікованим повідомленням, телеграмам і фільмам, що їх передають на Захід агенти КҐБ. Говорячи про такі повідомлення, що появилися в західньонімецькій газеті „Більд", Боннер підкреслила, що вони нанесли шкоду репутації і гідності академіка Сахарова і можуть серйозно вплинути на його здоров'я.

Конгресмени Б. Френк і Д. Ландгрен заявили, що спробують переконати совєтських керівників поважати людську гідність двох мужніх людей, якими захоплюється весь світ.

Син Єлени Боннер, Алексєй Сємйонов, повідомив, що його матері дозволено провести в Москві два дні, а потім вона поїде в Горький. Зять Боннер, Єфрем Янкелєвіч, покликуючись на американських лікарів, сказав, що за два роки Боннер буде мусіла відбути бадання в массачузетській лікарні. „Ми маємо мало надії, що їй дозволять ще раз виїхати з Совєтського Союзу", — сказав він.

Конгресмен Б. Френк заявив, що супроводжує Боннер, щоб мати певність, що їй дозволять зустрітися в Москві з чужинецькими репортерами.

Т. Стівенс вважає, що зустріч на вершинах відбудеться в листопаді

Женева. — Американські сенатори, які спостерігають за переговорами в справі роззброєння, що відбуваються в Женеві, прийшли до висновку, що переговори не зрушаться з мертвої точки, поки совєтський лідер Міхаіл Горбачов не оточить себе людьми, які по-справжньому зацікавлені в досягненні угоди між З'єднаними Стейтами Америки і Совєтським Союзом.

Поки в Женеві відбуваються переговори, сюди весь час навідуються сенатори, переважно групами по шість осіб. Однак у даний час в Женеві перебуває лише три сенатори, бо незабаром, в листопаді, відбудуться вибори в Сенат і багато законодавців зайняті підготовою до них. Ці троє — республіканець з Аляски Тед Стівенс, демократ з Теннесі Альберт Ґор і демократ з Західньої Вірджінії Джей Рокфеллер.

Т. Стівенс, лідер цієї групи, сказав американським репортерам: „Ми ніяк не можемо зрозуміти, хто в Совєтському Союзі займається справами роззброєння, хто приймає рішення. Нам здається, що люди, які оточують Горбачова, не зацікавлені в угодах".

Відповідаючи на запитання про можливу зустріч на вершинах, Т. Стівенс сказав, що на його думку, зустріч президента Роналда Реґена і генерального секретаря ЦК КПСС Міхаіла Горбачова відбудеться в другій половині листопада або, в грудні, при чому не обов'язково у Вашінґтоні. Стівенс не виключає, що Р. Реґен і М. Горбачов зустрінуться на каліфорнійській фармі Президента або в одному з південно-західніх міст. „Якщо зустріч на вершинах не відбудеться , це буде означати похолодання у відносинах між ЗСА і СССР", сказав Стівенс.

РУМУНІЯ ПОГОДИЛАСЯ НА ЛІБЕРАЛІЗАЦІЮ ЕМІҐРАЦІЇ

Вашінґтон. — На передодні рішення про надання для Румунії статусу упривілейованої держави в торговельних справах, румунські офіційні особи повідомили Державний департамент у Вашінґтоні, що їхній уряд злібералізує закони про еміґрацію і незабаром випустить понад 1,000 осіб, які вже раніше внесли аплікацію на виїзд до західньоевропейських країн, або за океан.

Речники Державного департаменту задоволені рішенням Румунії, яка досі вела дуже строгу еміґраційну політику, а її відношення до деяких релігійних і дисидентських груп було базоване на совєтському зразку. Протестантські Церкви в З'єднаних Стейтах Америки домагалися від президента Роналда Реґена, щоб він припинив надання для Румунії статусу упривілейованої держави в торговельних справах, якщо румунський режим не звільнить з в'язниць і концтаборів численних провідних протестантів. Крім того в цій справі інтервеніювали в Білому Домі декілька законодавців, які, зібравши достатню кількість компромітуючого матеріялу, доказували, що теперішній румунський президент і перший секретар комуністичної партії Ніколае Чаушеску веде політику переслідування супроти багатьох релігійних і політичних груп тому вони не бачать причини і потреби для продовження для Румунії права на економічні користі. Документи доказують, що режим Чаушеску перевів в останніх двох роках широку хвилю арештів серед християн-євангеликів і продовжив реченці перебування у в'язницях для багатьох політичних противників Чаушеску і антикомуністів.

На підставі спеціяльного закону, ЗСА не мають права надавати статусу упривілейованої держави в торговельних справах для тих комуністичних країн, які обмежують еміґрацію, хіба Президент ЗСА докаже Конгресові, що уряд тієї держави змінив свої відношення до тієї справи.

Тільки Румунія, Мадярщина і Китайська Народна Республіка з комуністичних країн користувалися досі тим упривілейованим статусом, який надає Президент ЗСА і який мусить бути продовжений кожного року Конгресом.

При тій нагоді представники Державного департаменту повідомили, що також Совєтський Союз нарешті полагодив справи другої групи споріднених з американськими громадянами осіб і незабаром ОВІР, совєтський еміґраційний уряд видасть візи на виїзд до ЗСА для приблизно 100 совєтських громадян. Додатково совєтські чинники повідомили, що в майбутньому вони сприятимуть злуці родин, особливо жінки з чоловіком і навпаки, які докажуть, що одна сторона є амеиканським громадянином. Чарлс Е. Редман, речник Державного департаменту заявив: „Ми задоволені таким оборотом справи і бажанням СССР й інших комуністичних країн злібералізувати своє відношення до еміґраційних законів, які досі стояли на перешкоді до співпраці між ЗСА і СССР".

Загально здогадуються, що де цієї лібералізації еміґрації з Румунії спричинився у великій мірі Едвард Дервінскі ,який в характері спеціяльного представника Державного департаменту відвідував Румунію минулого тижня.

У СВІТІ

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР КАНАДИ Браєн Малруні заявив, що він незабаром замінить амбасадора Канади до З'єднаних Стейтів Америки Аллана Ґотліба іншою особою. Дружина Ґотліба публічно вдарила в лице службовця амдасади під час візити Малруні у Вашінґтоні і з цього приводу був великий скандал, перепрошення і вибачення та розголос в американських засобах масової інформації. Найбільш правдоподібним новим амбасадором Канади у Вашінґтоні буде Кен Тейлор, який допоміг шістьом американцям під час перехоплення американської амбасади прихильниками аятолли Хомейні. Береться до уваги також Вілляма Дейвиса і Пітера Локгіда, колишнього прем'єра Альберти.

ЗАХІДНЬОНІМЕЦЬКА ГАЗЕТА „Більд" повідомила, що вона дістала 15-хвилинний фільм про академіка Андрея Сахарова, який був знятий два тижні тому. Фільм показує А.Сахарова, який дає інтерв'ю для совєтського журналіста і говорить по телефоні з жінкою Єленою Боннер, яка в той час була в З'єднаних Стейтах Америки, розповідаючи їй про чорнобильську катастрофу. „Більд" твердить, що фільм показує Сахарова, який „захищає ідею повного знищення нуклеарної зброї". „Сахаров, — пише газета, — називає цю зброю смертельною загрозою для людства". На запитання совєтського журналіста, чому ЗСА відмовилися від пропозиції СССР про мораторіюм на нуклеарні випробування, Сахаров відповів: „В даний час вони (американці) бояться цього. Можливо вони переглянуть свою позицію, коли в них буде інший президент" Якщо вірити фільмові, академік Сахаров вніс свою частку на захист совєтської позиції і заодно дав зрозуміти, що з теперішнім президентом ЗСА тяжко мати справу. Однак слід нагадати, що Єлена Боннер просила не вірити фільмам про Сахарова, які знімають захованими апаратами, а потім переводять над ними відповідні технічні маніпуляції і пересилають на Захід.

З ДЖЕРЕЛ, БЛИЗЬКИХ до президента Сирії Гафеза Ассада, стало відомо, що Совєтський Союз попередив через дипломатичні канали З'єднані Стейти Америки і Ізраїль, щоб вони не думали вчиняти налет на Сирію, подібно до налету американських літаків на Лівію. Покликуючись на осіб з оточення Г. Ассада, пресове агентство Ройтер повідомило, що в останні дні президент Сирії став почувати себе більш впевнено, бо дістав з Москви запевнення в дружбі. Однак у самій Сирії продовжують вибухати бомби,і місцеві газети, а всі вони знаходяться під контролею уряду, обвинувачують в тероризмі як ізраїльських агентів, так і агентів іракського президента Гусейна. Нині Ассад представляє справу так, ніби його підтримує вся країна і що він користується широкою закордонною підтримкою.

В АМЕРИЦІ

З'ЄДНАНІ СТЕЙТИ АМЕРИКИ ведуть тиху дипломатичну акцію серед представників близькосхідніх держав, щоб вони переконували Ясіра Арафата, лідера Палестинської Визвольної Організації, щоб він не приїжджав на сесію Генеральної ансамблеї ОН, бо своїм приїздом він тільки насторожує проти себе деякі делеґації. Очевидно, Державний департамент може не видати йому візи на приїзд до ЗСА, але ЗСА хотіли б оминути таких драстичних потягнень.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН вручив дітям військово-морського розвідника Джозефа Рошфорта медалю „За успішну службу". Дж. Рошфорт, який помер у 1976 році, нагороджений посмертно за розшифрування японських військових кодів під час Другої світової війни. В минулому році про нагородження Дж. Рошфорта прохав секретар військово-морського департаменту ЗСА Джан Ліман.

ВИСТУПАЮЧИ ПЕРЕД ҐРУПОЮ промисловців, президент Роналд Реґен назвав „законопроєктом для камікадзе" одобрений недавно Палатою Репрезентантів законопроєкт про торгівлю, згідно з яким З'єднані Стейти Америки повинні ввести більш тверді імпортні квоти і збільшити мито на товари, які ввозять. „Якщо ці пропозиції будуть прийняті, без праці залишаться ще 5.5 мільйона американців і наша економіка буде переживати найтяжчі з часу депресії дні", — сказав Президент. Законопроєкт був прийнятий контрольованою лібералами Палатою Репрезентантів. Незабаром він надійде на розгляд Сенату. Президент повідомив також, що ЗСА і Японія закінчують переговори про вироблення основних принципів торговельних відносин.

ВЕРХОВНИЙ СУД СТЕЙТУ Ню Йорк виніс постанову опечатати сейф у відділенні банку Ситі-бенк на Медісон авеню. Сейф належить колишньому президентові Гаїті Жан-Кльодові Дювальє. Вважають, що в ньому зберігаються цінности у висоті 33 міл. дол. Постанова суду була винесена на вимогу нового уряду Гаїті, який намагається вернути сотні мільйонів долярів, вивезених диктатором Дювальє при втечі.

З'ЇЗД РЕСПУБЛІКАНСЬКОЇ партії стейту Ню Йорк номінував Ендрю О'Рурка кандидатом на пост губернатора у виборах, що відбудуться в листопаді. В промові, зверненій до делеґатів з'їзду, Е. О'Рурк різко критикував нинішнього губернатора демократа Маріо Квомо. За словами кандидата республіканців, М. Квомо не міг взяти під контролю збільшення податків, без всякого успіху бореться зі злочинністю і неоправдано збільшує видатки стейтового бюджету. В цьогорічних виборах Квомо вважається фаворитом і це усвідомлює О'Рурк, однак він висловив надію, що все таки зможе перемогти Квомо.

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ЗСА Джордж Шульц ще не прийняв рішення з приводу відвідання в липні цього року Близького Сходу. Зацікавлення до можливої поїздки Дж. Шульца викликане кількома обставинами. Державного секретаря запросили відвідати Близький Схід як Ізраїль, так і арабські країни. Всі сподіються, що Шульц допоможе внести частку в переговори про мир в цьому районі. Однак Шульц не хоче їхати в Єрусалим, Каїр і Амман, не будучи твердо впевненим, що його присутність допоможе зрушити переговори про мир з мертвої точки. На кінець червня Шульц заплянував поїздку в Манілю, де відбудеться зустріч

В УІА відбувся „Великдень довкола світу"

Ню Йорк, Н. Й. — Тут у приміщеннях Українського Інституту Америки відбувлася в дні 9-го травня ц.р. імпреза п. з. „Великдень довкола світу". Вже в 1984 році відома громадська діячка Лідія Савойка, яка працює у харитативній організації Американська Католицька Конференція розпочала враз із групою активістів із Українського Інституту Америки організувати подібні імпрези, які мали на цілі згуртувати на товариській базі представників різних народів та при таких нагодах познайомити їх з українською культурою і проблематикою. Таким чином відбулися у цьому престижевому українському приміщенні в Ню Йорку вечори „Різдво довкола світу" і „Великдень довкола світу". Ті імпрези були надзвичайно вдалі і звернули на себе увагу різних чужинецьких амбасад у Ню Йорку, як також найвищих чинників нюйоркського стейту і міста Ню Йорку та почали входити вже у традицію.

Таким чином і цього року переведено „Великдень довкола світу" 9-го травня ц.р. На першій сторінці офіційної програми на фірмовому папері УІА перелічено 11 народів, що брали у цій імпрезі участь і подано як у кожному з них вітають люди один одного з Воскресенням Христовим. Арґентинці, китайці, колюмбійці, філіппінці, греки, італійці, росіяни, поляки, румуни, словінці, а українці в ролі господарів. У долішній залі Інституту на великому круглому столі різні оті національні групи показували зразки своїх традиційних великодніх страв. У горішній залі відбувався концерт — показ мистецьких виступів різних присутніх там національних груп. Головою Організаційного комітету була як і минулими роками Лідія Савойка, яка привітала присутніх англійською, польською та еспанською мовами, від Українського Інституту Америки вітав Володимир Назаревич, мистецьку програму заповідала д-р Юліяна Осінчук. Виступ українських танцюристів підготовила відома наша балерина Рома Прийма-Богачевська. Між членами Комітету були ще Оксана Кузьмак, Юрій Базилевський, Ярослав Пастушенко й інші. Між присутніми було багато духовників. Владика Василь Лостен зі Стемфорду привітав інших присутніх владик, поміж якими був вірменський архиєпископ і грецький епископ. З офіційними привітами, в яких висловлювано признання для такої імпрези виступили представники губернатора стейту Ню Йорк Маріо Квомо і посадника Ню Йорку Едварда Кача.

Імпреза була добра як і її ідея. Вона вказує на те, що УІА збагачує культуру цілої метрополітальної столиці, численні українські гості, видатні громадяни мали нагоду познайомитися з чужинцями і в розмовах з ними виконували особливо потрібну місію вільних українців творити зв'язок поміж тими народами, які мають одного спільного ворога, яким є російський імперіялізм в його теперішній большевицькій формі.

Усі чужинці виходили з цієї імпрези з вдоволенням і повним признанням для українців.

СОТНІ НЕҐРІВ влаштували демонстрацію в центрі столиці Південно-Африканської Республіки Йоганнесбурґу. Вони протестували проти судового вироку, винесеного бельґійській громадянці Єлені Пастоорс, яка нелеґально привезла з-за кордону зброю забороненій в ПАР радикальній організації Африканський крайовий конгрес.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Postmaster Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Війна проти тероризму

Від американського летунського рейду проти столиці Лівії Тріполі 14-го квітня ц.р. появилися безчисленні американські й міжнародні коментарі на тему, чи можна перебороти міжнародний тероризм. Безпосередньо після того налету здавалося, що Америка цілком ізольована у своєму підході до міжнародного тероризму — переборювати його збройною акцією за старозавітнім принципом „зуб за зуб-око за око", що його тримається Ізраїль своїми відплатними діями проти арабських терористів. Відомо, що єдина Великобританія солідаризувалася з Америкою — її прем'єр Маргарет Тачер, віддячуючись президентові Реґенові за підтримку Британії у війні проти Аргентини за Фальклundські острови, дозволила вжити для налету проти Лівії американські ескадри, стаціоновані у Великобританії. Зате французький президент Франсуа Міттеран заборонив перелетіти тим літакам понад Францією, що коштувало літакам продовження лету на понад півтори тисячі миль. Проти Маргарет Тачер різко виступила опозиційна Партія праці і, здавалося, англійці в більшості погоджувалися радше з опозицією. Зате у Франції становище Міттерана обурило французів і в найближчих парляментарних виборах виграли деґоллісти. Це був найперший доказ міжнародного значення того американського рейду проти Лівії.

У днях 4-6 травня відбулася у столиці Японії Токіо конференція сімох найбільш у світі промислово розвинених країн — ЗСА, Великобританії, Франції, Італії, Західньої Німеччини, Канади і Японії. Лідери всіх отих країн одностайно погодилися, що міжнародний тероризм — загроза для всього вільного світу. Але на тій „декларації принципу" скінчилося. Президент Реґен вернувся з Токіо до Вашінґтону вдоволений, бо та „декларація принципу" потвердила правильність його військової акції проти Лівії. Ще більше потвердила ту правильність американська прилюдна опінія. Конґрес величезною більшістю дав Реґенові право продовжувати війну проти тероризму так, як він уважатиме за відповідне. І він публічно заявив, що „коли треба буде, то я зроблю знову те саме".

Проте найбільш фахові коментатори, знайомі з центрами міжнародного тероризму, якими є не тільки Лівія але й Сирія та Іран, при чому постачальником зброї для Лівії й Сирії є Совєтський Союз, твердять, що Америка аж ніяк не може перебороти міжнародний тероризм, коли буде робити це саме одна. Навпаки, війна проти Сирії погрожувала би вибухом третьої світової війни, бо Сирія має договір взаємної безпеки з СССР, а війна одночасно проти Лівії, Сирії і Ірану — трьох країн які є джерелами, організаторами та виконавцями міжнародного тероризму — цілком нереальна і ніколи Реґен ані Конґрес на таку авантюру не пішли би.

А все ж, читаємо, війна проти міжнародного тероризму може бути виграна і той тероризм може бути викорінений при одній головній передумові: єдности західнього фронту не тільки в теорії, але в практиці. І коли б така єдність існувала, то міжнародний тероризм зник би, як би держави, які його підтримують зрозуміли, що він не є в їхньому інтересі. Для того не треба би військових акцій, летунських рейдів і загрози одвертої збройної війни. Треба би згоди отих сімох найбільш у світі упромисловлених країн, щоби вони зірвали торговельні взаємини з Лівією, Сирією й Іраном і щоби політично ізолювали ті країни, не лякаючись поганих для себе економічних наслідків, спротиву „нетральних" з Об'єднаних Націй та погроз від Совєтського Союзу.

Це в теорії, а в практиці ледве чи можливо перевести таке. Всі членські країни НАТО і Японія, яка туди не належить, погоджуються, що треба зберігати спільний фронт — проти Совєтського Союзу, як потенціяльного найбільш загрозливого для світу чинника. Але кожна з тих країн веде власну політику, диктовану власними інтересами. Не можна теж виступати з ніякими санкціями проти будь-якої країни, що їй закидається підтримування міжнародного тероризму, коли нема на це наявних і безспірних доказів. Сирійський президент Гафез Ассад публічно натаврував тероризм і запевняв, що він непричетний до ніякого терористичного акту. Йому не вірять, але не мають доказів, що він каже неправду, бо Сирія, — твердять фахівці — користується особами для зв'язку із світом, а не радіо-телефонічними розмовами (кодами), як це було з Лівією, коли Америка і Західня Німеччина перехопила наказ від Муаммара Каддафі, до його станиці у Східньому Берліні збомбувати нічний розваговий дім у Західньому Берліні, що сталося, при чому згинув американський вояк і кільканадцять інших були ранені. Ані щодо Сирії ані щодо Ірану таких безспірних доказів нема. Крім того, Реґенові залежить на зберіганню із названим сирійським президентом дипломатичного контакту з надією, що ніхто інший, а саме він Ассад, може перевести звільнення сімох закладників, що їх схоплено на вулицях Бейруту і тримають вже поверх року чи й два в непевності життя.

Висновок: перебороти міжнародний тероризм страшенно трудно і ледве чи можливо. У теорії — так, у практиці — надзвичайно сумнівно.

Михайло Кучер

РОЗМЕЖОВАННЯ У СЕРЕДОВИЩІ СОВЄТСЬКИХ ДИСИДЕНТІВ

Демократичний рух у СССР знаходиться у стані розмежовання. Цей стан можна пояснити тим, що люди дуже довго мовчали і тепер поспішають виявити себе як індивіди. Вони бояться „ідейної моноліїтности" і „морально-політичної єдности". Тому трудно договоритися між собою лібералам, демократам, віруючим, націоналістам, соціялістам, марксистам-западникам. Трудність договоритися спостерігається і совєтським дисидентам і на еміграції, де ота трудність обертається часто у ворожість. Розмежовання помагає режимові ліквідувати дисидентів усіх напрямків і національностей.

Такого розмежовання нема в Польщі і Чехо-Словаччині, де режимові трудніше боротися з опозицією. У Польщі разом працюють католики, соціялісти, атеїсти, робітники, демократи-лібералі і демократи-радикали на плятформі „Хартії 77". У Польщі помічається неписаний союз лівої інтелігенції, робітництва і Церкви. На інакше думаючих чатує небезпека створити занадто велику самостійність, яка може привести до ізоляції і фракцій. Або заміна старих культів новими.

Бажання об'єднати всі течії, які визнають позицію універсального демократичного руху, незалежно від ідеологічних різниць, не вдається. Треба створити таку атмосферу, в якій люди можуть висловлювати свої погляди без страху бути репресованими, або викликати ворожість собі подібних.

Коли будуть завойовані основні громадянські права, тоді можна буде дискутувати питання соціяльно-економічні. Постає необхідність створення центру. Історично склалося так, що центром руху оборони прав людини стала Гельсінкська група. Ця група зробила багато, інформуючи світ про порушення прав людини, про тюрми, табори, знущання та психіятричні ізолятори.

Одначе критики говорять про логічний абсурд. В СССР не було і нема прав людини, тому жадного „ламання права" не було. За приклад узято західні зразки, які не відповідають совєтським нормам.

Під правами Гельсінкська група довго розуміла громадські права і свободи, неторкальність особи, право на еміграцію, право на демонстрації і страйки та національне самовизначення.

Економіка, соціяльні, побутові, культурні права, інтереси робітництва були поза увагою групи.

Таким чином виникло обмеження проблематики. Тим скористала партія і доказувала що всі права в Союзі забезпечені конституцією. З тої причини потрібне поширення проблематики Гельсінкської групи, щоб її інтереси охопили цілий комплекс прав і свободи людини.

Досі дисидентський рух обмежився ролею обвинувача. Рух вживав негативну функцію. А потрібна позитивна плятформа та інформація не тільки зовнішнього світу, тільки зовнішнього світу, але й внутрішня, в СССР. Населення СССР має знати, що демократичний рух живе. Інформація закордонного радіо („голоси") часто невистачальна і не все зрозуміла. Диктори говорять дуже поспішаючи, скоромовкою, випускають неважливе на їх думку.

Досі була теоретична логічно-етична аналіза совєтських правничих нормативів, аналіза невідповідности „уголовного кодексу" міжнародним нормам. Совєтський режим твердить, що кожен уряд захищає себе і має право це робити. Можливо, але тільки конструктивним демократичним засобом.

Моноідеологічність шкодить Гельсінкській групі. Ця група опинилась в центрі демократичного руху, тому в ній мають, або мусять опинитися різні соціяльно-політичні та ідеологічні рухи. Сила дисидентського руху в Польщі і Чехо-Словаччині полягає в тому, що він плюралістичний. Моноідеологічність означає обмеженість, замкненість, ізоляцію. Це перешкоджає активізації решти дисидентів.

Далі наступає незрозуміле. Варто зберегти існуючий центр Гельсінкської групи. Це так. А де на Заході все більше стає популярною ідея „історичного комплексу", тому треба шукати союзу із соціялістичним та еврокомуністичним рухом, який практично цілком залежить від Москви. Виходить, що Гельсінкська група вважає еврокомуністів антитоталітарним самостійним рухом і сподівається від нього „поважної підтримки демократичних, соціялістичних та еврокомуністичних сил Заходу". (Свободный московский журнал „поиски", 1980).

Серед дисидентів в СССР помічається втома. Такі люди мають моральне право на відпочинок, на відхід від активної діяльности, але при умові, що буде забезпечена переємність.

Майже всі дисиденти народились і дістали освіту в СССР. Себто формально вони совєтські люди, яких у школах навчили боятись дискусії і самостійних ідей. На жаль, вплив совєтського виховання і школи часто залишається на все життя як і соціялістичний реалізм у сприйманні дійсности вже навіть на Заході. І тому логічно, що такі люди, опинившись на Заході, в атмосфері „розхрістаної" демократії виявляють нахил до однакового думання, або інакше кажучи, тоталітарні рефлекси. Такі люди може несвідомо не приймають плюралізму. Або буває інакше — переконані плюралісти на практиці, коли зустрінуться з неприємною їм думкою, безкомпромісово відкидають її. Наприклад, американський індивідуалізм і американська свобода незрозумілі і ворожі навіть освіченим совєтським університетським професорам. Вони переконані, що ЗСА не мають ідеї, а з того простий шлях до анархії.

Совєтській людині у певному відношенні легше як західній. Вона не мусить і не хоче робити ідеологічних рішень. Рішення за неї зроблено давно, тому і немає хитань та „хворих питань". („Больных вопросов").

Василь Маркусь

ПРОФЕСОРОВІ ГАЛИЧЕВІ СПОВНИЛОСЯ 90 РОКІВ

Якось ми не замітили великого круглого ювілею сеньйора українських учених в Америці, першого дослідника історії української еміграції в Америці, проф. Василя Галича, якому 6-го квітня минуло 90 років. Особисто я довідався про це припадково, якраз напередодні його дня уродин. Маючи його адресу, звернувся я до професора, щоб він подав свої точні біографічні дані та доповнив подану в українській гасловій енциклопедії про нього нотатку, яка тепер потрібна до другого тому англомовної ЕУ.

Дня 5-го квітня отримав від нього швидку відповідь, з якої виходило, що наступного дня професор-емерит буде обходити своє дев'ятдесятріччя. Не залишилося нічого іншого, як тільки написати йому щирого листа-побажання від себе та від Історично-Філософічної Секції НТШ, у якій проф. Галич є дійсним членом. Він пристав до нашої наукової установи, мабуть, завдяки заходам св. п. проф. М. Чубатого.

На мого листа прийшла ще одна його тепла відповідь і ми тепер обмінюємося листами. З листів проф. Галича довідався я чимало про його піонерське минуле, наукову працю й особисте життя у віддаленому від великих осередків містечку Суперіор, стейту Висконсин. Прислав він короткий життєпис та наукове „віта", з яким варта познайомити читачів.

Народився В. Галич 6-го квітня 1896 року в селі Стрільбичі Самбірського повіту в Галичині. Мав п'ять сестер і двох братів. Шістнадцятьрічним хлопцем виїхав до Америки і тут пробивався, як робітник на різних працях у Пенсильванії. Проте рішив вчитися і в 1920 році закінчив середню освіту, а в 1924 році коледж. Працював та одночасно пішов на вищі студії історії і здобув ступінь доктора в університеті Айови. Свою дисертацію написав про українську еміграцію в Америці в 1934 році, а вона була опублікована Видавництвом Чикагського університету в 1937 році.

Ця праця і становить першу наукову опрацьовану історію українців у Америці. П'ятдесять років після її появи не було нічого кращого опубліковано англійською мовою про українців в Америці, і тому дослідники мусять користуватися книгою В. Галича, яка на свій час була солідною історично-соціологічною студією. Завдячує проф. Галич вибір цієї теми для докторату своєму професорові д-р Джанові Торнтонові. Праця В. Галича була перевидана в 1970 роках, коли відродилося зацікавлення студіями в цій країні.

Крім цієї книги, опублікував В. Галич ще кілька статтей з тієї ж проблематики, а саме „Українці в Західній Пенсильванії" (1935) та „Українські фармери в Америці (1936) про фармерські поселення в Північній Дакоті. Обидві праці надруковані англійською мовою, а — українською проф. Галич опублікував статтю „Розміщення українців в Північній Америці" в „Пропам'ятній книзі УНСоюзу" (1936).

Після закінчення студій В. Галич працював педагогом, викладаючи европейську історію в середній школі у Висконському університеті в Суперіорі. Тут перейшов на пенсію в 1966 році, де замешкав із своєю дружиною (не-українкою), яка була високоінтеліґентним знавцем англійської мови та була допоміжною в редагуванні праць В. Галича. Дітей вони не мали, і тому після смерти дружини в 1979 році він живе самітньо, проте в гарних взаєминах із своїми сусідами і знайомими. Ровесників небагато лишилося, бо їм доля не судила дожити патріяршого віку нашого професора.

Крім педагогічної діяльности, в середній школі і в коледжі довгі роки В. Галич був тренером футбольної дружини. Колись любив полювати. Пише в одному листі, що цим вже не займається, але любить ще рибалити та плекає власний город. Стільки наростає городовини, що всього не може сам спожити і роздає добрим людям.

Згадує в іншому листі, що мав щастя в 1935 році відвідати рідну Галичину. Там ще побачився з матір'ю і братами та сестрами. З Америки допоміг братам — купив їм по-парі коней, але їх змобілізували на війну в 1939 році.

На моє запитання, чи пробував В. Галич писати

(Закінчення на стор. 3)

Дмитро Штогрин

„Альманах Станиславівської землі" — цінне видання

„Альманах Станиславівської землі; збірник матеріялів до історії Станиславова і Станиславівщини", том 2. Редактор-упорядник Микола Климишин. Ню Йорк, Париж, Сідней, Торонто. Вид. Центрального комітету Станиславівщини, 1985. НТШ, Український архів, т. 29. 900 стор. і 2 мапи.

Переглядаючи реґіональні збірники Західньої України, зокрема більших її округ, слід відмітити, що поруч тритомового збірника Тернопільської округи „Шляхами золотого Поділля збірник Станиславівщини є найбільш „повним". Коли ж взяти до уваги, що після видання двох томів (біля двох тисяч стор.) станиславівці підготовляють третій том, то виглядає, що ця округа буде найповніше опрацьована.

Перший том станиславівського „Альманаху", що появився 1975 року під редакцією Богдана Кравцева, вміщав вбільшості джерельні розвідки, статті й нариси більш загального характеру на такі ширші теми, як: історія, населення, географія і природа, господарство, шкільництво й виховання тощо, які були написані в різний час, починаючи від першої половини 1960 до 1970 років. Більшість їхніх авторів і членів редакційної колеґії, включно з головним редактором-упорядником того тому відійшли у вічність. Таким чином праця над другим томом спочивала на плечах нової редакційної колеґії, чи точніше — на самому головному редакторові упорядникові, д-рові Миколі Климишинові, що був також членом редакційної колеґії першого тому, бож, як виглядає з титульної сторінки збірника, то більшість членів цієї редакційної колеґії вміжчасі померли. Тож д-рові Климишинові належиться заслужене признання за колосальну роботу, що її він вклав у редакційну підготову книги, будучи водночас найбільш продуктивним (19 статтей) її співавтором.

Як виглядає з передмов до обох томів „Альманаху", то у другому його томі поміщені матеріяли, які вбільшості були написані ще перед появою першого тому. Поділяється він на одинадцять окремих тематичних розділів. Проте під методологічним оглядом зміст цієї книги можна поділити на п'ять розділів, це: 1) „Загально про Станиславів", 2) „Злочини окупантів у Станиславівщині", 3) „Міста й села Станиславівщини", 4) „Вибрані спогади" і 5) Історично-біографічні матеріяли. Третій розділ у книзі поділений на два окремі тематичні розділи, а розділу під останньою назвою в томі нема, але до цієї теми можна зарахувати шість названих у книзі розділів, що мають заголовки: „Мистецтво, музика, література, наука"; „Месники кривд українського народу"; „В боротьбі за волю України"; „На службі Бога і батьківщини"; „Станиславські діячі", „Посмертні згадки". Подавляюча більшість статтей та нарисів у цих розділах носить історично-біографічний характер. Найцінніші в книзі матеріяли мемуарного характеру, зокрема спогади-свідчення очевидців і сучасників історичних, чи історично-політичних подій, характеристики окремих постатей, що їх знали автори, та нариси про міста й села Станиславівщини, що подали колишні їхні мешканці. В „Альманасі" (в першому і зокрема у другому томі), як у жадному іншому реґіональному збірнику, досить детально узгляднено діяльність організацій УВО-ОУН та боротьбу УПА у Станиславівщині проти обох окупантів України під час Другої світової війни, що слід вважати вельми важливим позитивом цього видання.

Численні світлини у свою чергу доповнюють зібраний матеріял у цій книзі. Збірник заосмотрений коротким резюме в англійській мові та „Покажчиком імен і назв місцевостей" першого і другого томів (біля 6,500 гасел), який значно улегшує це видання, як свого роду довідник цієї округи Західньої України. Також цінним додатком до видання треба вважати копії мап Станиславова; одна з них була видана 1919 року, тобто під час самостійности України, на якій більшість вулиць міста названі іменами українських визначних постатей, як наприклад, вулиці Хмельницького, Мазепи, Орлика, Сковороди, Шевченка, Франка, Лесі Українки, Грушевського і т.д. Друга мапа в польській мові напевно з міжвоєнного часу.

Так, отже, Станиславівщина задокументована у двох об'ємистих книгах, що появились заходами її уроджeнців у діяспорі. Проте відрадним явищем треба вважати, що ця документація ще не закінчена і Центральний комітет колишніх мешканців тієї округи підготовляє третій том „Альманаху", бож поза обсягом двох перших томів остались ще такі важливі теми (назву лише деякі з них), як релігійне й політичне життя Станиславівщини, передусім діяльність українських політичних партій; асиміляційний процес під час австро-угорської та польської окупацій; еміґрація з тієї округи, і зокрема масакри українських політичних в'язнів большевиками у станиславівській тюрмі 1939-1941 років. Було б добре узгляднити також діяльність українських організацій під час Другої світової війни, про яку можна знайти широкі звідомлення, наприклад у „Львівських Вістях" і „Краківських Вістях".

(Закінчення на стор. 3)

Іван Лесько

МОРСЬКІ ТРАДИЦІЇ УКРАЇНИ

I

Українці звикли думати про себе як про націю хліборобів чи степових козаків і забувають, що в історії України важливу ролю грало також море. Світові ми були колись відомі як нація мореплавців.

Слід пригадати, що океани займають коло 70 відсотків нашого глобу і моря лучать найдалі віддалені континенти і країни світу, уможливлюють обмін товарами промисловими сирівцями, харчами, культурними цінностями. У тих людей, що плавають по морю, воно виробляє відвагу, мужність, солідарність, фізичну силу і справність, широкий погляд на світ.

Причиною Другої світової війни було море; Польща воліла війну із сильною Німеччиною, ніж зректися доступу до моря.

Зрештою — значення моря розуміли вже старинні народи. Мала держава Фенікія (сьогоднішній Ливан) вже в XIII столітті до Христа вололіла над цілим Середземним морем і досягала Британських островів. Створене нею на побережжі північної Африки місто Картаґіна загрожувала своєю фльотою могутній римській імперії і виграла з нею кілька воєн, аж доки остаточно Рим не переміг її в II сторіччі до Христа. Морською силою перемогла в 480 році до Христа мала Атенська республіка могутню Перську імперію. У середньовіччі, завдяки морській торгівлі, розбагатіли італійські міста Генуя і Венеція, потім морськими потугами були Португалія, Еспанія, Франція, аж доки їх всіх не перевищила і понищила їхні фльоти — Англія. Завдяки своєму морському положенню і сильній торговельній і воєнній фльоті Англія стала величезною колоніяльною імперією, в якій ніколи не заходило сонце. Її місце зайняла тепер Америка — вправді вже не як колоніяльна, але як океанічна потуга.

На окрему згадку заслуговують скандинавські нормани, знані в наших літописах під іменем варягів. В УІІІ-ІХ століттях нашої ери вони славилися як найкращі моряки, вони відзначалися відвагою і одчайдушністю, також великим державницьким хистом. У пошукуванні добичі і прожитку, морські ватаги норман нападали на прибережні країни Західньої Европи, сплюндрували кілька разів Париж, здобули Нормандію, а в 1066 році — Великобританію.

Від УІІІ століття нормани-варяги стали пропливати ріки й озера північної Европи і Дніпром і Чорним морем досягнули Візантії. Своїм централним містом-стацією на „шляху з варяг в греки" вони зробили Київ. Звідси вони організували свої добичницькі походи на Константинопіль й інші візантійські міста, а осінню і зимою збирали „дань" з місцевих українських племен. Їх вони згодом зорганізували в одну державу Русь-Україну і стали її першими князями.

Перші літописні вістки вказують, що Царгород атакували князі Аскольд і Дир вже в УІІІ столітті. В 907 році ходив туди походом князь Олег, який прибив свій переможний щит на брамі цієї столиці і заключив дуже корисний торговельний договір. Цей договір — це „перший документ, в якому слов'яни виходять на історичну сцену як рівноправні з греками", — каже історик Н. Полонська-Василенко. В 941 році ходив на Царгород князь Ігор з неменшим успіхом. Між підписами на його договорі, крім поганських, є вже християнські — доказ, що християнство було на Україні вже на якого півстоліття раніше перед його офіційним уведенням за Володимира Великого в 988 році. Останній морський похід київських князів на Візантію був за князя Ярослава Мудрого, який вислав одного із своїх синів на Царгород, одначе цим разом похід закінчився поразкою русичів.

Завдяки морській політиці Київ став великим торговельним і культурним центром між Сходом і Заходом, Північчю і Півднем, розбагатів, побудував замки й величаві храми. Митрополит Іларіон в своєму Слові виголошеному коло 1050 року в похвалу пам'яті Володимира Великого, не без гордощів, казав, що Руська земля славиться у цілому світі.

Коли ж княжі міжусобиці ослабили Київську державу, азійські орди врізалися клином між Чорне море й Київщину та замкнули шляхи на південь і схід. Київ утратив значення і став містом глухої провінції, доки остаточно не впав жертвою татарської навали в 1241 році. Його спадщину перебрала частинно Галицько-Волинська держава, яка, одначе, мала тільки континентальний характер і не могла дорівняти блискові й славі своєї попередниці.

Козацький період

Світову славу здобуло знову українське ім'я з виходом на Чорне море козацьких чайок-фльотиль у перших десятиліттях ХУІІ сторіччя. Визволяючи невільників, запорожці нападали на турецькі міста. Европейські дипломати того часу, акредитовані в Царгороді стали періодично звітувати своїм урядам у Парижі, Ґенуї, Венеції та іншим, що козацькі морські ватаги, плюндруючи турецькі міста, загрожують навіть самій столиці.

Це нагадує нам княжі часи. В меморіялі українських православних владик до польського уряду з 1621 року читаємо, що козаки — це нащадки давніх русичів і продовжують традиції давніх морських походів. „Се ж бо те племя славного народу Руського", — пишуть владики, — що воювало Грецьке цісарство морем Чорним і сухопуттю. Се з того покоління військо, що за Олега, монарха руського, в своїх моноксілах (човнах) по морю і по землі, (прибивши до човнів колеса), плавало і Константинопіль штурмувало".

Продовження буде.

В БАЛТИМОРІ, МЕРИЛЕНД, у вівторок, 27-го травня, вийшло останнє число однієї з найстарших газет ЗСА „Нюз Амерікен". І хоч на першій сторінці цього числа написано „До побачення, Балтимор!", не можна сказати, коли це побачення відбудеться. „Нюз Амерікен" була заснована в 1773 році. В XIX столітті газета була найбільшою в місті. Однак за останні роки її наклад зменшився з 210,000 до менш як 100,000, а наклади інших газет збільшилися. Власники і редактори „Нюз Амерікен" пояснюють зменшення зацікавлення мешканців міста до газети тим, що вона завжди орієнтувалася на робітників, а їх в Балтиморі ставало все менше. Газета не могла „перебудуватися" і її перестали читати.

ПРЕЗИДЕНТ ЕЛЬ САЛЬВАДОРУ Хозе Наполеон Дуарте запропонував чергову зустріч між представниками уряду і речниками марксистського руху спротиву, що країна все ще знаходиться у вийнятково трудному стані і тільки припинення громадської війни дасть можливість сальвадорському народові поліпшити життьовий рівень Він запропонував, щоб така зустріч відбулася в липні на сприємливій для всіх території, без великого шуму і без зброї. Переговори в жовтні і листопаді 1984 року не принесли жадних результатів. Перші дві зустрічі ініціювала ієрархія Римо-Католицької Церкви.

РЕЧНИКИ БІЛОГО ДОМУ заявили, що З'єднані Стейти Америки ніколи не будуть діяти під тиском Совєтського Союзу і не змінять свого рішення до вигаслого договору САЛТ II, постанов якого ЗСА й інші західні країни будуть дотримуватися, аж до часу підписання нового договору, не зважаючи на совєтські, дуже часто пропагандивні заяви та потягнення. У Вашінґтоні звернули увагу, що якраз СССР вже кілька разів порушував цей договір і не тільки випродуклував нові нуклеарні ракети, але й розмістив їх у недозволених місцях, зокрема в Европі і на Далекому Сході.

ЇЦАК ЗАМІР, ГЕНЕРАЛЬНИЙ прокуратор в уряді прем'єр-міністра Шімона Переза, зрезиґнував під тиском, а Перез призначив на його місце Йозефа Гаріша, який досі був суддею повітового суду. Як відомо, від жовтня ц.р., прем'єр-міністром ізраїльського уряду має бути Їцак Шамір, згідно з домовленням між лейбористами і політичними бльоками Лікуд.

ТЕЛЕВІЗІЙНА КОМПАНІЯ Ей-Бі-Сі накрутила фільм з концаборів в Авшвіці і Біркенау. Польський комуністичний уряд погодився дати дозвіл для компанії на накручення фільму не тільки в середині концтабору, який тепер є своєрідним музеєм, але також з околиць, які прилягають до Освєнціма. Це перший раз трапився такий випадок, що польський уряд дав дозвіл західній фільмовій компанії знімати знімки з колишнього гітлерівського концтабору.

АМЕРИКАНСЬКІ ПРЕДСТАВНИКИ на роззброєневій конференції в Женеві переконані, що президент Роналд Реґен і його Адміністрація мають тепер дуже добру нагоду підписати з Совєтським Союзом корисний для обидвох сторін новий договір про зменшення нуклеарної зброї, використовуючи ситуацію, яка витворилася в СССР після катастрофи на нуклеарній електростанції в Чорнобилі. Деякі члени американського тіму переконані, а їхні переконання в більшості базуються на розмовах із совєтськими представниками, що генеральний секретар ЦК КПСС Міхаїл Ґорбачов дійсно зацікавлений у підписанні такого договору, щоб ним заслонити події, які трапилися в СССР і набрали світового розголосу.

ФІЛІППІНСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ Коразон Акіно хоче цього літа використати нагоду і повести кампанію серед американських жінок, власників чи керівників великих корпорацій і компаній, щоб вони більше інвестували грошей у підприємства у Філіппінах і тим самим допомогли тій країни двигнутись з економічної руїни. Кожне підприємство дає затруднення для філіппінців і тим самим зменшує нужду багатьох тисяч осіб.

Піттсбурзька телевізія заговорила про українську писанку

Іванна Старощак і її писанки

Дня 28-го березня ц. р. о год. 7.30 вечора найбільш популярна телевізійна станція ч. 2 в програмі „Вечірній журнал" передала 8-хвилинний показ української писанки праці Іванни Старощак із МекКіз Ракс, Па. Ту саму програму показано в днях 29-го і 30-го березня (Великдень) в ранніх годинах.

Це вперше в історії на нашому терені присвячено українській писанці стільки часу. На телевізії висвітлено різноманітність традиційних взорів, як рівнож величини писанок.

Коментатор „Вечірнього журналу" прекрасно пояснював символіку писанки, як рівнож І. Старощак з мужем продовжували пояснювати традиції та звичаї, зв'язані із українською писанкою та Великоднем. На екрані показано одну з практичних лікцій, що їх І. Старощак вже п'ятий рік провадить в Піттсбурзькому Центрі мистецтва.

Під час лекції персонал телевізії в складі чотирьох осіб був весь час присутній і перебіг лекції фільмував на протязі трьох годин. Репортерка під час лекції давала учасникам запити: чому вони прийшли сьогодні, що їх найбільш цікавить і чи будуть продовжувати писання української писанки.

Відповіді були різні. Одні відповідали, що українська писанка перш за все своєю зовнішньою красою притягає кожного, незалежно, якої він національности. Знову інші пояснювали, що вони ніколи не знали, що українська писанка так глибоко пов'язана з релігійними традиціями, які вони дуже цінять. Майже всі сказали, що будуть вдома продовжувати та удосконалювати мистецтво писанки. На запити кореспондентки, скільки скористали з лекції, відповідали що І. Старощак, як учителька, передає все, що є в її серці, з вмілим підходом і що вони багато скористали.

Присутніх в ранніх годинах було 23 особи, а у вечірніх—25 осіб.

Після закінчення програми телевізійна програма „Вечерній журнал" одержала понад 200 телефонів з признанням. Слід відмітити що саме цього року минає понад 30-ть літ навчання малювання писанок І. Старощак. Свої перші лекції вона почала при українській православній церкві Пречистої Діви Марії в МекКіз Ракс серед сестрицтва та шкільної молоді, як рівнож приватно дома, відтак серед неукраїнців в університетах, як Карнеґі Мелон, Піттсбурзький Дукейн, Слиппері Рак та Комюніті коледж. На запрошення Ради шкільництва на терені повіту Аллетені через чотири роки навчала в 15 середніх школах, в жіночих та церковних організаціях на терені Пенсильванії, Вест Вірджінії, Огайо, Фльориди. Кожного року під час Великоднього сезону вона дає демонстрації у місцевих великих крамницях. До найбільш успішних треба зарахувати лекції з Голливуді, Фльорида. Лекції писання писанок, проваджувані Ів. Старощак, викликали велике зацікавлення серед не-українців.

Писання українських писанок відбулось у великому Центрі розваги. На лекції зголосилось велике число зацікавлених. Заплановано було дві лекції, але з огляду на кількість осіб відбулось чотири лекції. Адміністрація Центру прямо не вірила. В лекціях брали участь особи із Голливуду, Форт Лодердейлу, Галендейлу і Маямі.

Несподіванкою була присутність репортерів з чотирьох різних часописів, як „Маямі Гералд", „Галендейл Нюз", „Форт Лодердейл Нюз" та „Голливуд". Всі часописи помістили обширні статті із великими знімками про українську писанку. Учасники лекцій — це друге і третє покоління. Після лекції вони з гордістю говорили, що в їхніх родинах хтось був або є українець, і вони хоч не говорять по-українському, але все що українське для них дороге. Багато запитувало про історію України, а І. Старощак з мужем вміло пояснювали, як рівнож інформували репортерів.

На терені Піттсбургу в 1956 році вперше І. Старощак ввела лекції писання українських писанок, бо вірила, що в безпосередньому контакті буде рівнож нагода інформувати не-українців про Україну.

В 1978 році на бенкеті етнічних груп в Піттсбургу вона була нагороджена похвальною грамотою за свій вклад праці в українське мистецтво. Вся ця праця увінчалась великим успіхом, бо через цю маленьку українську писанку не раз був доступ до індивідуальних осіб, що займали відповідальні становища в американському суспільстві. Її виставки в банках та крамницях з писанками, керамікою, вишивкою та різьбою з докладними поясненнями притягали маси людей. Дуже часто преса та телевізія широко про це інформували.

І. Старощак з мужем беруть рівнож участь в українських фестивалях на східньому побережжі.

З нагоди 30-літньої постійної праці на ниві українського мистецтва бажаємо І. Старощак якнайкращих успіхів у дальшій праці.

Обсерватор

„Альманах"...

(Закінчення зі стор. 2)

Конечно треба присвятити окремі статті, або спогади професорам Української державної гімназії, яка вважалась найповажнішою серед українських середніх шкіл країни, а учні називали її „криміналом студентів". Майже всім її професорам учні залюбки надавали свої „йменння", які залишились з ними до смерти. Лише про С. Никифора („Бідного") та І. Ґолембйовського („Сіґму") появились окремі статті. Потрібно ще про композитора і диригента хорів Я. Барнича; визначного педагога Д. Ліськевича; славного графіка й карикатуриста О. Сорохтея („Русина"); літературознавця Ю. Чайковського („Юльця"); відомого ботаніка-винахідника П. Ростинського („Куферка"); природника й виховника молоді О. Лисинецького; чи навіть споминів про неукраїнців М. Фольґера („Дурс-я"), або М. Плячека („Сьлєпу крову"), що був пострахом для українців-матурантів статиславівських гімназій. Слід помістити статті про відомого культурного діяча та організатора театрів в Калуші, Я. Рубчака і його дружину, Анну (з Микульських) Рубчакову, що була діячкою в жіночому русі і шкільництві Калущини, (це батьки відомого поета і літературознавця д-ра Богдана Рубчака, професора Іллінойського університету в Чикаґо), також кожний з братів Фединських заслуговує на окрему біобібліографічну статтю. Передрук загального короткого життєпису д-ра М. Кушніра слід доповнити статтею зокрема про його діяльність в організуванні читалень „Просвіти" на Станиславівщині.

Нарешті, життєписи редакторів та членів редакційних колеґій обох томів Альманаху повинні знайти місце у третьому його томі. Великою прогалиною у виданих томах є брак бібліографії, яким грішить переважна більшість реґіональних збірників, які таким чином значно понижують свою вартість в очах поважних дослідників (у другому томі лише три статті заосмотрені бібліографічними примітками, або коротким списком праць). Правда, в передмові до другого тому подано, що при праці над збірником використано деякі джерела, з яких названо сім позицій. Шкода, що не вдалось (бо не подано у списку) використати хоч би ще таких довідкових джерел, як „Шематизм Станиславівської епархії", Słownik geograficzny Krolewstwa Polskiego, Ignaz Tittel, Schematizmus und Statistik des Grossgrundbesitzes im Konigreiche Galizien..., Prag, 1913, в яких Станиславівщина прекрасно заступлена. Щождо бібліографії про цю кругу, то вона нараховує сотні окремих видань і зокрема статтей і нарисів в українській, польській, німецькій та напевно в інших мовах. Ці та інші доповнення чекають своєї черги, щоб їх можна було помістити у третьому томі цього монументального видання.

Брентфорд збагатився ще одним професіоналістом

Українська громада Брентфорду, Онтаріо, щиро радіє збільшенням молодих українських професіоналістів у своєму національно-релігійно активному містечку, зокрема, коли тим професіоналістом є надійна особа на майбутню працю у своїй громаді.

Д-р Орест Скрипух

Цим надійним членом української громади є д-р Орест Скрипух, син відомих громадських діячів, д-ра Івана й Лідії Скрипухів. Д-р Орест Скрипух, народжений у Брентфорді, закінчив середню освіту з відзначенням, як також і українську Рідну Школу при парафії св. Івана Хрестителя. Для нього який мав за собою нагороди на конкурсі фізики й хемії Канадської Асоціяції Фізики та високі оцінки у свіх навчальних предметах, були відкриті двері університетів Торонто, Гамільтону й Західнього Онтаріо в Лондоні, Онтаріо, з яких вибрав останній, закінчивши його з успіхом у 1980 році та продовжуючи там студії у спеціялізації очних хворіб і хірурґії. Одночасно здав він ще спеціяльні іспити на право лікарської практики у ЗСА.

Д-р Орест Скрипух відкрив свою модерно устаткованy компютерною системою лікарську канцелярію у Брентфорді.

Він одружений та вже є батьком однорічного сина Ніля-Івана.

Там живуть і громадсько заанґажовані його батьки д-р Іван і Лідія Скрипухи та брат Роман. Батько Іван, колишній голова Лікарського Товариства в Канаді, довголітній діяч української католицької церкви св. Івана Хрестителя, промотор і голова успішного брентфордського „Українського села" та організатор і голова місцевого відділу КУК, а його дружина співдіє в парафіяльній праці та підготовці „Українського села", і крім того, керує танцювальним ансамблем „Україна".

Радіє українська громада Бренфорду разом із батьками д-ра Ореста Скрипуха, бабусею, Михайлиною Кравчук і братом Романом, бо цей великий особистий успіх д-ра Ореста є моральним успіхом всієї української громади, і бажає якнайкращих успіхів новому лікареві-спеціялістові з нагоди його влаштування власної практики у рідному Брентфорді та вірить, що після устабілізування своїх професійних і родинних справ він знайде час для праці у своїй громаді, так як і його батьки.

За дописом М. П.

Професорові...

(Закінчення зі стор. 2)

спогади, напевно бо цікавою була його життєва одисея, він відповів, що написав по-англійському у першій особі щось в роді біографії „Американізація українського хлопця". Буде цікаво це колись прочитати, і треба вірити, що ці спогади збережуться та хтось їх видасть.

Наше знайомство з проф. Галичем — тільки кореспонденційне, хоч не віднині. Десь в 1969 році, як готувалася моя стаття про українців в Америці, до другого тому Енциклопедії, ми переписувалися, і проф. Галич перекладав її частину на англійську мову. І ось знову відновилася майже припадково наша кореспонденція, коли я довідався про його 90-річчя. У 1981 році гідно відзначив його 85-річчя життя Міннесотський Історичний Дослідний Інститут Еміґрації, коли УНСоюз та місцевий відділ УККА наділили проф. Галича грамотою „визначного дослідника еміґрації". А цього року якось ми призабули круглий ювілей професора.

У порозумінні з управою осередку НТШ у Чикаґо я запропонував професорові прибути цієї осени до нашого міста, щоб тут відзначити його ювілей. До осередку НТШ приєднається НТШ й Історично-Філософічна Секція, якої проф. Галич є найстаршим сьогодні членом. Відповідь прийшла позитивна, він приїде до Чикаґо. Пише проф. Галич: „Якщо Ви завдасте собі труду і влаштуєте таку зустріч, то сяду на Ґрейгаунд і поїду". Українській громаді буде цікаво зустрінутися із нашим науковцем-піонером. А він стріне — крім знайомих йому, але доброзичливих і вдячних йому людей, ще й давніх приятелів, також піонерів українського життя, як д-р С. Кочій, д-р Р. Смик та інж. С. Куропась. Дай Боже дочекати!

В ПЕРШУ СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої Найдорожчої
МАМИ, БАБЦІ та СЕСТРИ

бл. п.

Антоніни Іваненко

з дому Галущенко

яка 19-го травня 1985 по тяжкій недузі відійшла у Вічність на 65-му році трудолюбимого життя.

Покійна була прикладною господинею для своєї родини, Вона в доброму дусі виховала дітей без батька. В минулому Покійна пережила багато страждань в Україні і на скитальщині: голод, холод, тяжкі роботи і різні тяжкі хвороби. У вільній країні Америки доробилась до пенсії, тільки жити і Бога хвалити та тяжка хвороба вкоротила їй вік.

Покійна Антоніна була прикладною християнкою УПЦеркви до останньої хвилини. 19-го травня 1986 р. о. Стефан Женчух відправив по Покійній Панахиду в УПЦеркві св. Володимира в м. Чикаґо, Ілл. Родина Покійної і присутні парафіяни молилися за спокій душі Антоніни. Після Панахиди, по старій українській традиції відбулися поминки в ресторані. Всевишній Господь хай прийме новопредставлену Антоніну до Раю, там де всі праведники спочивають. Родина Покійної дякує о. Стефанові Женчухові за відправлення Панахиди, а присутнім за молитви і за те, що нас розважали в тяжкому горю. Антоніна похована на цвинтарі Елмвуд м. Чикаґо.

Залишила у великім смутку ближчу Родину в Америці і дальшу в Україні. Вічна Їй пам'ять буде завжди з нами.

РОДИНА

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

мистця-маляра

бл. п.

Богдана Доманика

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

в неділю, 8-го червня 1986 року

В ЦЕРКВАХ:

св. Николая, Торонто, Канада;
св. Миколая, Пассейк, Н. Дж.;
св. Юра, Ню Йорк, Н. Й., о год. 12-ій дня;
св. Івана Хрестителя, Гантер, Н. Й.

Просимо Рідних, Приятелів і Знайомих з'єднатися з нами у молитвах за душу Покійного.

РОДИНА

✝

Ділимося сумною вісткою
з Родиною, Приятелями і Знайомими,
що дня 1-го червня 1986 р. у Дітройті, Миш.
відійшов від нас у Вічність
наш Найдорожчий
ТАТО, ДІДО, ШВАҐЕР І СВАТ

бл. п.

ЛЕВ МАЗЯК

нар. 5-го лютого 1907 р. у Стрию, Україна.
Залишені у глибокому смутку:
син — РОМАН з дружиною УЛЯНОЮ
внуки — ПЕТРУСЬ й АНЯ СОФІЯ
шваґерка — КАТРЯ ВАЛЬЧУК з родиною
братова — КАРОЛЯ МАЗЯК
сваха — СОФІЯ ШУМИЛО з родиною
родини САВИЦЬКИХ І ЯЦКОВИХ
ближча і дальша Родина в Америці, Канаді й Україні

Українська Вільна Академія Наук у США

зі смутком повідомляє,
що 20-го травня 1986 р. у м. Салінас, Каліфорнія померла

☦

бл. п. д-р

ОЛЕНА САВИЦЬКА

дійсний член УВАН, професор генетики в Україні та науковець-генетик у Департаменті Сільського Господарства в США.

Річні збори КОУАО

Річні Загальні збори Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій міста Нью Йорку Відділ Українського Конгресового Комітету відбулися 26-го квітня ц. р. в Нью Йорку в домі „Самопоміч" у присутності представників місцевих громадських організацій. Вдумливою молитвою відкрив Збори молодий священик з церкви Св. Тройці о. **Григорій Р.** Зборами проводив мгр Василь Сосяк, секретарював мгр С. Воляник. За діяльність в минулому році звітували: голова КОУАО інж. Михайло Шпонтак та члени Управи. Як і у попередніх роках, так і в звітовому році Управа КОУАО докладала чимало зусиль, щоб праця Комітету була корисною для всієї української нюйоркської громади та була репрезентацією української ідентичности перед місцевими урядовими чинниками. На відтинку внутрішньої праці Управа продовжувала традицію відзначування національних, історичних днів: Листопадові Роковини, свята української державності, концерт в пошану Т. Шевченка, які вирізнялися добрими мистецькими програмами та втішалися чисельною фреквенцією української громади.

В підготову й проведення великого концерту в Карнегі Гол, що відбувся з рамени УКК в 40-річчя збройної боротьби українського народу за свободу проти німецько-московського тоталітаризмів, голова Комітету М. Шпонтак, як і Управа й члени Комітету, активно включилися в наслідок чого була проведена успішна масова антимосковська демонстрація та високо мистецький симфонічно-вокальний концерт (6-го жовтня 1985 року). Комітет співпрацював з місцевими організаціями, брав участь в їхніх імпрезах, в привітанні Патріярха і Кардинала Мирослава Любачівського, в новорічних привітаннях Владики Василя Лостена, в ювілейній зустрічі мгра І. Базарка, в поминках 40-ліття смерти о. д-ра Августина Волошина, президента Карпатської України, у здвизі СУМА в Елленвіллі, в загальних зборах УНДому, в Свяченім 82-го Відділу СУА та інших. На внутрішньому секторі праці КОУАО треба відмітити також і успішну збірку Українського Народного Фонду на терені Нью Йорку.

В ділянці зовнішньої праці КОУАО провів не менш важливу діяльність, виявом якої були: активна участь в Тижні Поневолених Націй, участь в конгресі і бенкеті ПАБНА в Нью Йорку, участь в зустрічі національних груп з посадником Е. Кочем в його резиденції, активну участь у вищезгаданій протимосковській демонстрації, як також дві проведені демонстрації при співучасті української студійної молоді ТУСМА в обороні українського моряка-втікача з большевицького корабля Мирослава Медведя.

До зовнішніх акцій належить висилання листів взагальному та 33-ох листів голови КОУАО інж. М. Шпонтака до американської преси, конгресменів, **сенаторів в справі викорстання большевицьких фальшивих свідчень Бюром Спеціяльних Дослідженнь — ОСІ до губернатора Маріо Квомо** в справі включення українського голодомору в шкільні **підручники** для середніх американських шкіл; до телевізійних станцій з протес том проти зниславлювання **українського доброго імени, в обороні І. Дем'янюка, до президента Р. Регена на захист М. Медведя, до Святішого Отця Папи Івана Павла ІІ з подякою за номінацію українського кардинала та з проханням затвердити Патріярхат Української Католицької Помісній Церкви** й інші листи, що заторкали аспекти оборони української справи.

Після вичерпного звіту голови КОУАО звітували секретар О. Гентіш, організаційний референт С. Воляник, скарбник Марія Решітник, в якому виказано сальдо в сумі 1,067 дол. За **пресові інформації, дописи,** рецензії звітувала О. Луцька, пресова референтка, яка подякувала дописувачам та зокрема редакціям українських часописів за поміщування інформацій про працю комітету. Голова контрольної комісії М. Кузик з признанням висловився про працю уступаючої управи та поставив внесок уділити абсолюторію, що було одноголосно прийнято зборами.

Присутній на зборах **представник** Централі УКК інж. М. Семанишин порушив справи, зв'язані з Тисячоліттям Хрищення України, побудови пам'ятника володареві України — Володимирові Великому у Вашингтоні, створення мільйонового народного фонду збірки на СКВУ, про користь і вагу координації праці поодиноких комітетів проти зниславлювання та Оборони Людських Прав України, як також з оптимізмом висловився про можливості об'єднання української громади в ЗСА. В дискусії висловлено думки про потребу творення мільйонового громадського фонду, пожертв на СКВУ та дещо критичні думки віднос но побудови пам'ятника у Вашингтоні, щоб не стрінула його доля пам'ятників в Оттаві й Єрусалимі.

Нову управу вибрано одноголосно в такому складі: голова — інж. Михайло Шпонтак, **заступники** — мгр Ігор Длябога, д-р Петро Гой, **мгр Василь Сосяк,** мгр Онуфрій Германюк, адв. Юрій Волинець; секретарі — Олена Гентіш, Микола Грицковян (англомовний), фінансові референти — Марія Решітник, Михайло Юзенів; референти **УНФонду — Корнель Василик, Лев Прищляк, Василь** Расяк, Василь Магаль, Мирон Залізський, Степан Боднар, Іван Вітюк, Іван Макар, Михайло Білейчук, Микола Ходоба; імпрезові референти — мгр Теодор Воляник, Тиміш Шевчук, інж. Тарас Гірняк і організаційні референти — Степан Боднар, Стефанія Рудик, Мирон Залізський, Петро Гарайда; **пресовий референт** — Оксана Луцька, зовнішні зв'язки — Богдан Гаргай, адв. Юрій Волинець, Ігор Длябога; вільні члени — Леся Гой, Федір Щеснюк, ред. Володимир Левенець, Михайло Фурда, Василь Наум; контрольна комісія: Микола Хоманчук, Микола **Кузик, Григорій Цебрій, мгр Ярослав Дацьків, Людмила** Костик; товариський суд: адв. Аскольд Лозинський, інж. Богдан Качор, Володимир Костик.

На закінчення зборів голова КОУАО інж. М. Шпонтак, подякувавши за перевибір (сьомий рік підряд), керуючися в житті засадою, що праця для своєї громади — це привілей, **накреслив вичерпний плян** праці на нову каденцію. Після зборів сродоким та кавою вгощалися присутні.

Оксана Луцька

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

Вісті з парафії Богоявлення в Рочестері

В неділю, 23-го березня ц.р., відбулися Загальні парафіяльні збори. Після звітів управи велась дискусія та завдавано питання, на які відповідь дали компетентні особи.

На внесок номінаційної комісії, під головуванням Степана Чолача, вибрано парафіяльний комітет на біжучий рік, який очолили: о. Василь Бучек — почесний голова, Микола Литвинець — діючий голова, Василь Гринчишин — заступник голови.

Ведучий зборами Іван Лико подякував уступаючому голові Дмитрові Рудому та всім членам комітету за роботу в минулій каденції, привітав новообраний комітет і побажав успіхів у праці.

Загальні збори розпочато й закінчено молитвою, яку провів о. Василь Бучек, який на закінчення склав подяку усім за добру роботу в минулому та закликав вести добре діло й надальше.

Роботи в нашій парохії немало. Рік-річно влаштовується спільну просфору і свячене, в яких участь беруть майже всі парафіяни, особливо сумівська молодь і діти. Вони розважають присутніх спеціяльно приготованими імпрезами уже від давних років і хоча деколи мають багато обов'язків, на прохання о. пароха Управа СУМ-А, під сучасним головуванням молодого енергійного Богдана Лико, відгукуються позитивно, прикрашуючи усі церковні імпрези багатством наших традицій і звичаїв, красою української пісні, а часто й національних танків.

В часі таких імпрез переводиться збірки, з яких пожертви пересилається на адресу медично-харитативної служби в Німеччині для допомоги потребуючим нашим людям; а особливо — в останніх часах — біженцям з комуністичних країн.

Вже кілька років влаштовуємо церковні фестивалі, що не є настановлені так на матеріяльні користі, як на моральні досягнення: Ідеться про спільні зустрічі усіх парафіян для розваги, а особливо показання нашої національної культури чужинцям. Все ж таки чистий фінансовий дохід значно підсилює фінанси парафії.

У влаштуванні фестивалів бере участь багато парафіян, особливо молодшого покоління, які охоче приступають до роботи на заклик о. пароха чи голови фестивального комітету, яким уже третій рік підряд є Петро Івасів.

Однією із побічних справ є ведення гри „бінго", тепер під безпосереднім наглядом голови церковного комітету М. Литвиння. Посвята і працьовитість багатьох парафіян як старшого, так і молодшого покоління, їхній труд кожної суботи приносить парафії значну фінансову підтримку.

Дуже активною церковною організацією є Сестрицтво ім. св. Ольги. Крім обов'язку дбати про внутрішній вигляд Божого храму, Сестриці працюють для всіх імпрез парафії, а особливо щосуботи приготовляють і ведуть продажу вареників, голубців, печива й кави. Їхня муравлина праця протягом 28 років увінчалась великими успіхами. Тепер Сестрицтво працює для добра парафії під керівництвом голови Марти Пристай.

Церковний хор під орудою довголітнього диригента інж. Ярослава Матковського від початків заснування парафії (1958 рік) є нашою гордістю.

У кожній парафії потрібна поміч до обслуги священика в часі Богослужень. Цю функцію виконують старші браття, очолювані довголітнім членом братства Олексою Лобасом. Також численною є вівтарна дружина молодих хлопців, зорганізована о. В. Бучеком, які щонеділі і в свята групово служать Богові і народові.

Наша церква до цього часу втримує рідний український характер. Українсь кий обряд, мова, церковні звичаї і традиції є з удилом дотеперішнього нашого релігійного існування. Отець парох продовжує ці традиції та не забуває пригадувати нам про наші поневолений нарід на рідних землях, про визначніші постаті минулого й сучасного нашого релігійного й національного життя.

У день 16-го лютого, з нагоди уродин Блаженнішого Патріярха Йосифа, на тетраподі нашої церкви, прибраний жалобними чорними лентами стояв образ-портрет покійного Патріярха, який зором бистрих очей неначе говорив: „Я вмер, я живу і жити буду вічно"

Після Служби Божої о. Бучек відправив Панахиду, а коли на закінчення замість многоліттєвія залунали слова сумної пісні за упокій душі „Вічная пам'ять", стрепенулись серця вірних. Кожний усвідомив правду фізичного відходу від нас шанованого і любленого нами Батька, страдника за Христову віру і за правду українського народу могутнього духовного велетня наших часів. Велетня, що кликав: „Будьмо собою"! Об'єднавшись в одну помісну Українську Церкву під проводом Патріярха, станемо твердинею, об яку будуть розбиватися всі ворожі удари так релігійні які політичні".

„Будьмо собою..." і не забуваймо вагомих слів нашого Патріярха — пригадував нам отець парох.

9-го березня ми відзначили 125-ті роковини з дня смерти генія, патріота пробудителя нашої нації Тараса Шевченка. З цієї нагоди о. Бучек, тісно пов'язавши слова святого Євангелія із життям, діяльністю і боротьбою за права нашого народу його великого сина Тараса, виголосив проповідь.

У неділю, 5-го січня Владика Василь Лостен перевів канонічну візитацію нашої церкви. Парафіяни привітали його хлібом — сіллю в особах мужів довір'я Івана Лика і інж. Василя Шавранського, голови Сестрицтва св. Ольги Марти Пристай та двох дівчаток з китицями квітів від СУМ-А і Пласту.

У відправі торжественної Архиєрейської Святої Літургії взяли участь з Владикою о. Василь Бучек, парох, о. Пилип Бумбар, парох церкви св. Йосафата в Рочестері, о. Мар'ян Струк з парафії св. Миколая у Баффало і диякон Мирон Ткач. Церемонією відправи проводив о. Матвій Берко із Стемфорду. В часі відправи співав церковний хор під проводом інж. Ярослава Матковського.

Під час Св. Літургії відбулось посвячення новозакупленого кивота, спроваджено з Греції. Його закуплено завдяки щедрим пожертвам понад сотні родин з парафії. Уся Служба Божа була награна на телевізійну ленту Ричардом Сверидою і Василем Корнилом.

По Службі Божій у приходстві відбулось спеціяльне прийняття для Владики і священиків. Потім Владика дав інтерв'ю В. Корнилові для місцевої телевізійної станції, яка передала його 30-го березня. Темою інтерв'ю були приготування української спільноти до великих святкувань 1000-ліття Хрищення України і сучасне становище нашої Церкви в Україні у всьому світі.

Опісля у церковній залі відбулось прийняття і бенкет, що його підготовив церковний комітет. В часі прийняття з гарною розваговою програмою виступила дітвора і молодь місцевого Осередку СУМ-А, які своїми виступами зачарували публіку і самого Владику.

На закінчення прийняття муж довір'я Іван Лико — від парафії, і голова Сестрицтва Марта Пристай — від тієї ж організації, вручили Владиці 1,000-доляроні чеки, як пожертви на стипендійний фонд Колегії св. Василія. Пожертви і задекляровані суми загалом дали — 5,125 дол.

Л. І.

Вступайте в члени УНС

НА З'ЇЗДІ РЕСПУБЛІКАНСЬКОЇ партії стейту Нью Йорк сенатор Алфонс Д'Амато був номінований на другу каденцію. А. Д'Амато, який шість років тому був маловідомим політиком, а нині вважається одним з лідерів республіканців, заявив, звертаючись до делегатів, що він гордиться активною участю в „регенівській революції" і буде далі підтримувати економічну і зовнішню політику Президента. Кандидатуру Д'Амато на другу каденцію до Сенату висунула колишній амбасадор ЗСА в Об'єднаних Націях професор Джорджтавнського університету Джін Киркпатрик. Вона назвала сенатора політиком, який бореться з тероризмом за кордоном і зі злочинністю в З'єднаних Стейтах Америки. Дж. Киркпатрик з трибуни з'їзду критикувала губернатора Нью Йорку Маріо Квомо. Вона сказала, що Квомо належить до найбільш ліберального лівого крила Демократичної партії і його погляди розходяться з позицією більшости мешканців стейту Нью Йорк і більшости американців по всій країні.

РІШЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА Роналда Регена демонтувати два підводні човни кляси „Посейдон" відповідно з умовою договору САЛТ-2 викликало критику зі сторони консерватистів у Білому Домі, Пентагоні і Конгресі. Директор агенції в справах роззброєння і контролі над збройнням Кеннет Едельман заявив, що треба зробити серйозне попередження Совєтському Союзові у зв'язку з порушенням ним зобов'язань договору. Секретар Департаменту оборони Каспар Вайнбергер в свою чергу заявив, що, можливо, з початком серпня З'єднані Стейти Америки почнуть встановлювати крилаті ракети на бомбардувальниках Б-52, які ще не мають цієї зброї. Згідно з договором лише 130 бомбардувальників Б-52 можуть мати крилаті ракети.

Громада...

(Закінчення зі стор. 1)

задеклярували понад 50,000 дол. При цьому багато з жертводавців наголосили, що вони, як приятелі ФУСІУ та УНДП, будуть приєднувати їм приятелів не тільки в чикагській метрополії, але й поміж своїми кревними і друзями української діяспори. Так, отже, Фундація поважно й ефективно почала свою відповідальну працю. Щасти їй, Боже, в цьому великому ділі.

Великий турнір відбиванки

У суботу, 26-го квітня ц. р., відбувся у Нью Йорку, в приміщеннях Гантер коледжу перший відкритий турнір відбиванки, зорганізований референтурою тіловиховання при Крайовій Пластовій Станиці.

В турнірі взяли участь 23 дружини: 13 Пласту, 8 СУМ і 2 Українського Спортового Клюбу Нью Йорку. Багато учасників прибули з далеко віддалених міст як Чикаго, Клівленд, Вашингтон й з інших.

Турнір відкрив о год. 9:15 організатор турніру та дідовод тіловиховання при КПС ст. пл. Ігор Струтинський та поінформував про порядок турніру.

Опісля привітав учасників голова КПС Ігор Сохан. Він підкреслив вижливість цього турніру та побажав усім учасникам — у братській, дружній атмосфері, в чесному змагу приємно про вести цей день. І Сохан теж висловив признання Ігореві Струтинському і Іковi Данилюкові за дбайливу і вдалу організацію цього турніру.

Змагання відбувалися в чотирьох рундах; круговою системою (один сет) з розігранням за перше, друге і третє місця (повні трисетові змагання).

У групі чоловіків у фіналі змагалися дружини „Чорноморці" та „Хмельниченки".

Після завзятої і емоційної гри чемпіонат здобули „Чорноморці" висліом 2:0 (15:9; 15:7), які мали ряд високоякісних змагунів: Н. Паславський, П. Гуничак, М. Паславський, Л. Кормилюк, О. Богатюк, Р. Сасвич і Р. Бойчук. З „Хмелів" вирізнилися Іванців, Ваньо і Новаківський. В розгрі за третє місце між дружинами СУМ Йонкерс і УСК Нью Йорк переможцем вийшла молода та добра технічно дружина УСК-у на чолі з Іком Данилюком.

У групі жінок у фіналі стрінулися дружини „Гамбіз" та СУМ-Гартфорд — Нью Йорк. В гарній і на доброму рівні грі переможцем вийшли „Гамбіз" вислідом 2:0 (15:13; 15:13). В дружині „Гамбіз" змагалися чотири сестри — Ірка, Леся, Христя та Марійка Дармохвали, Н. Федун і Н. Моравська.

В групі юнаків чемпіонат здобув Пласт Пассейк з Пласт Вашингтон вислідом 2:1 (15:6, 4:15 і 15:5) члени переможної дружини: О. Гной, Р. Клюфас, Б. Береза, Р. Ковальчук, А. Яцкевич, М. Максимів і Р. Крамарчук.

В групі юначок у добрій і вирівняній грі переможцем вийшла дружина СУМ — Пассейк, вигравши проти УСК — Нью Йорк вислідом 2:1 (12:15, 15:8 і 15:11). Змагунки СУМ — Пассейк: О. Злонка, С. Дупляк, Л. Філевич, Х. Кош, Х. Яців, М. Косьцолек і М. Палух.

Першун кожної групи одержав чашу і індивідуальні медалі для змагунів (-ок), друге і третє місце нагороджене чашою.

Трофеї найкращого змагуна (-ок) здобули: в групі чоловіків Любко Кормилюк „Чорноморці" — в групі жінок Маруся Дармохвал „Гамбіз", в групі юнаків Ромко Крамарчук — Пласт Пассейк, в групі юначок — Христя Добрянська УСК — Нью Йорк.

Табелі груп

Чоловіки

1. Чорноморці
2. Хмельниченки
3. УСК Нью Йорк
4. СУМ Йонкерс
5. СУМ Гартфорд
6. Чикаго „Акули"
7. Пласт Клівленд

Жінки

1. Гамбіз
2. СУМ Гартфорд Нью Йорк.
3. СУМ Йонкерс
4. Спартанки

Юнаки

1. Пласт Пассейк
2. Пласт Вашінгтон
3. 3-ій Курінь Нью Йорк
4. 9-ий Курінь Нью Йорк
5. СУМ Йонкерс
6. Пласт Філядельфія

Юначки

1. СУМ Пассейк
2. УСК Нью Йорк
3. СУМ Йонкерс
4. Пласт 2-ий Курінь Н.Й.
5. СУМ Нью Йорк
6. Пласт Вашінгтон

Судді: Б. Гайдучак, головний суддя, І. Сохан, А. Химич, І. Лащук, П. Плісак і М. Івашків.

Щира подяка належить фундаторам — установам: „Самопомочі" — Пассейк, Джерзі Сіті; Чикаго, УСК Нью Йорк, Православний Кредитівці Нью Йорк, Українському Народному Союзові, Українському Братському Союзові і Пластовій Станиці Нью Йорк.

І. С.

Вступайте в члени УНС

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

АДОЛЬФ ВОЗНИЙ, член УНС Відд. 153-го ім. Л. Мишуги в Філядельфії, Па., помер 24-го грудня 1985 року на 75-му році життя. Нар. 1911 року у Львові, Україна. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку дружину Софію. Похорон відбувся 26-го грудня 1985 року на цвинтарі св. Марії в Абінґтоні, Філядельфія, Па. Вічна Йому Пам'ять!

Секретар